

ПРОБЛЕМИ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЩОДО ЙОГО РОЗВИТКУ

Постановка проблеми. У минулому столітті за часів індустріалізації в Україні був сформований розвинутий промисловий комплекс, який охоплював майже усі види виробництва промислової продукції і займав провідне місце в структурі економіки Радянського Союзу. Особливо розвинутими були галузі важкої промисловості – машинобудування, вугледобувна галузь, хімічна та нафтопереробна промисловості, однак вони не мали повного циклу виробництва у межах України. Тому здобуття незалежності України, яке супроводжувалося розривом коопераційних зв'язків з іншими республіками СРСР, негативно позначилося на їх розвитку. Пострадянська ринкова трансформація економіки супроводжувалася деіндустріалізаційними процесами, які обумовили значні втрати у промисловому секторі, згорнення виробництва та втрату його лідерських позицій. Однак це відбулося не лише внаслідок трансформаційної кризи 1992–1994 рр., але й внаслідок відсутності модернізаційних процесів у самій галузі, що призвело до руйнації значної частини промислового потенціалу України і особливо його високо-технологічної складової.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми промислового розвитку України знаходяться в полі зору вітчизняних дослідників. Значний внесок в їх дослідження та пошук шляхів вирішення зробили фахівці Інституту економіки промисловості, які в низці наукових доповідей дали комплексну характеристику сучасного стану промисловості, її проблем та визначили завдання щодо розвитку галузі [1, 2]. Особлива увага приділялась провідним галузям промисловості та промисловим регіонам. Науковцями цього ж інституту була підготовлена монографія, яка розглядає смарт-промисловість як перспективний напрям подальшого розвитку індустріального сектору. В ній досліджено особливості смарт-промисловості та її роль у модернізації промислового потенціалу, визначено перспективні сфери та потенційну ефективність використання технологій смарт-промисловості, проведено аналіз бар'єрів та ризиків її розвитку [3].

Стаття Ю. Залозної присвячена можливостям і проблемам неіндустріальної моделі розвитку промисловості, яка може забезпечити перехід даної галузі на більш високий технологічний рівень розвитку [4]. У статті В. Новицького мова йде про пошук шляхів виходу із кризи вітчизняного промислового комплексу [5]. В ній говориться про неефективність «реформування» органів державного управління в промисловості, про недоцільність ліквідації Мінпромполітики, про недостатність інвестицій та інші проблеми. Багато інших науковців також досліджують проблеми промислового сектору. Незважаючи на це, державна політика у промисловості є недостатньо ефективною, що вказує на необхідність більш глибокого дослідження її проблем та напрацювання більш обґрунтованих рекомендацій.

Метою статті є аналіз сучасної динаміки промислового розвитку України та розробка рекомендацій щодо удосконалення державної промислової політики.

Виклад основного матеріалу. Останніми роками спостерігається неухильний спад промислового виробництва. Це обумовлено низкою причин: наслідком воєнних дій на сході країни та втратою значної частини промислового потенціалу на окупованих територіях; технологічною відсталістю більшості галузей та низьким рівнем їх конкурентоспроможності, що обумовило зниження рівня реалізації української продукції на традиційних ринках.

В останні роки спостерігалась негативна динаміка промислового виробництва у більшості галузей (табл. 1). Наведені дані свідчать, що майже в усіх галузях промисловості спостерігалось значне падіння виробництва промислової продукції у 2013–2015 рр., обрахованої у порівняльних цінах. За цей період падіння виробництва в цілому по промисловості склало 25,2%, у добувному і кар'єрному виробництві – 25,4%, а в переробній промисловості ще більше – на 26,5%. Повільне нарощування випуску продукції відбулося з 2016 р., однак не в усіх видах промислової діяльності. Втім, в цілому обсяги виробництва у вартісному виразі не відновилися до рівня 2012 р., у 2018 р. індекс промислового виробництва складав 78,5% від рівня 2012 р., у добувній промисловості він становив 71,9%, а у переробній трохи вище – 81,2%, внаслідок того, що саме галузі переробної промисловості показали трохи кращу динаміку.

Дані таблиці показують, що потенціал промислового розвитку в різних галузях суттєво відрізнявся. Найбільш успішно розвивалась фармацевтична промисловість, яка лише в 2015 р. мала спад виробництва. Вона єдина перевищила показники 2012 р., її індекс відносно цього року у 2018 р. склав 118,8%. Кращу динаміку за інші сфери промислового виробництва мали такі галузі, як виготовлення виробів з деревини, виробництво гумових і пластмасових виробів, виробництво електричного устаткування, виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань. Це обумовлено їх більшою інноваційною активністю, що забезпечує кращу конкурентоспроможність продукції.

Однак в цілому інноваційний розвиток промисловості є дуже низьким. Так, у 2017 р. інноваційною діяльністю в промисловості займалися 759 підприємств, або 16,2% обстежених промислових. Утім, у розрізі видів економічної діяльності їх частка суттєво відрізнялась, серед них слід виокремити підприємства з виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де 53,8% здійснювали інноваційну діяльність, інших транспортних засобів (37,1%), комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (34,0%), напоїв (25,9%), електричного устаткування (25,2%), хімічних речовин і хімічної продукції (25,0%) [7]. Частка інноваційної продукції в загаль-

Індекси промислової продукції за видами діяльності за 2013-2018 роки,
% до попереднього року (у цінах 2010 р.)* [6]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Промисловість	95,7	89,9	87,0	102,8	100,4	101,6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	100,8	86,3	85,8	99,8	94,3	102,4
Переробна промисловість	92,7	90,7	87,4	104,3	104,8	101,1
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	95,0	102,5	89,3	104,4	102,9	98,5
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	94,1	98,6	92,0	102,2	107,2	96,8
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	102,7	96,0	88,9	102,0	105,8	102,
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	89,2	78,7	80,9	108,7	85,2	103,5
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	80,7	85,8	84,8	101,1	118,4	117,4
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	111,8	101,9	92,4	104,4	106,9	101,1
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	97,4	91,2	92,8	108,5	108,2	98,8
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	94,7	85,5	83,9	106,8	100,2	100,6
Машинобудування, крім ремонту та монтажу машин і устаткування	86,4	79,4	85,9	102,0	107,9	101,6
Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	86,0	77,9	71,3	124,2	109,2	99,7
Виробництво електричного устаткування	91,1	100,9	89,8	100,9	97,5	82,2
Виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань	93,5	88,7	87,5	102,3	106,6	103,3
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	79,8	64,3	85,0	98,4	115,5	109,5
Виробництво меблів, іншої продукції, ремонт і монтаж машин та устаткування	90,9	93,0	84,5	101,3	111,1	105,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційован. повітря	98,9	93,4	88,0	102,5	93,5	102,

* Дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, за 2014-2018 рр. також без урахування частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

ному обсязі промислової продукції в останні два роки складала менше 1%.

Прогресивні структурні зрушення забезпечують ті галузі, які мають значну інноваційну та інвестиційну складову, які випускають високотехнологічну продукцію, та в яких зайняті найбільш кваліфіковані працівники. До галузей з інноваційним потенціалом відносяться хімічна, коксохімічна, фармацевтична промисловості, а також виробництво пластмасових і гумових виробів. Дані табл. 1 свідчать, що лише у фармацевтичній промисловості відбулося зростання обсягу виробництва, в усіх інших воно скорочувалося, найбільше – у виробництві коксу (на 45%).

До виробництва інвестиційних товарів, за методикою статистичного обліку, належить: виробництво комп'ютерів, обладнання зв'язку; виробництво машин і устаткування та їх ремонт; виробництво автотранспортних засобів, у тому числі суден і човнів, залізничних локомотивів, повітряних і космічних літальних апаратів, військових транспортних засобів тощо; виробництво електронної апаратури побутового призна-

чення, медичних і стоматологічних інструментів та ін. І в цих сферах економічної діяльності у промисловості відбулося падіння виробництва. Так, обсяг виробництва комп'ютерної техніки, електронної і оптичної продукції у 2018 р. склав 65% від її обсягу у 2012 р.

Така динаміка виробництва у галузях промисловості погіршила технологічний рівень даної сфери. Наразі у структурі промислового виробництва переважають сировинні виробництва третього та четвертого технологічних укладів, які дуже залежні від кон'юнктурних циклів і волатильності цін на світових ринках. На п'ятий технологічний уклад припадає лише 4% продукції, виробництво товарів шостого технологічного укладу практично відсутнє, воно становить близько 0,1%. У структурі випуску промислової продукції переважають товари проміжного споживання, електроенергія та повсякденні споживчі товари – більше 90%. Інвестиційні товари складають менше 10%, а споживчі товари тривалого використання, до яких відноситься побутова техніка, яка потребує високотехнологічного виробництва – близько 1% (табл. 2).

Таблиця 2

Структура та індекси промислової продукції за основними промисловими групами, % [8, 9]

Групи товарів	Структура промислової продукції		2017 до 2016	2018 до 2017
	у 2015 р.	у 2018 р.		
Промисловість	100	100	100,4	101,1
Товари проміжного споживання	38,4	47,5	100,2	100,0
Інвестиційні товари	6,9	9,2	110,6	104,6
Споживчі товари короткострокового використання	24,6	27,1	104,0	98,5
Споживчі товари тривалого використання	1,0	1,2	113,9	98,6
Енергія	29,1	15,0	92,3	103,1

Має місце нерівномірність концентрації промислового виробництва та розвитку промисловості в різних областях України. Якщо раніше найбільш промислово розвиненими були Донецька і Луганська області, то воєнно-політичні процеси та окупація частини їх території обумовили значну втрату промислового потенціалу цих регіонів. І якщо в Донецькій області він залишився ще досить значним, то Луганська область виробляє нині менше 1% від загального обсягу промислової продукції. Найбільшими виробниками промислової продукції є такі регіони: Дніпропетровський – 19,2%; Донецький – 12,4%; м. Київ – 8,8%; Запорізький – 8,4%; Харківський – 7,6% і Полтавський – 7,4%. Усі інші регіони виробляють значно меншу частку промислової продукції, що коливається

в межах 1-4%, а чотири області – Закарпатська, Луганська, Тернопільська і Чернівецька, кожна з них – менше 1% від її загального обсягу.

Спостерігається також нерівномірна динаміка промислового виробництва у регіонах (табл. 3). У 2017-2018 рр. найкращу динаміку мала Івано-Франківська область, у якій за 2 роки обсяг реалізованої промислової продукції зріс на 23%. У Запорізькій цей показник зріс на 10%. В інших областях позитивна динаміка була значно меншою, а в Луганській, Чернівецькій, Хмельницькій областях поглиблюються процеси деіндустріалізації та згорнення промислового виробництва. Це негативно позначається на ринку праці, оскільки скорочуються робочі місця, які потребують висококваліфікованої робочої сили.

Таблиця 3

Обсяг, структура та індекси промислової продукції по регіонах [8, 9]

	Обсяг реалізованої промислової продукції у 2018 р., її часта в регіонах		Індекс, 2018 до 2017, %	Індекс, 2017 до 2016, %
	млн грн	%		
Україна	2508579,5	100	101,1	100,4
Вінницька	77104,1	3,07	101,2	108,2
Волинська	30897,9	1,23	102,3	105,7
Дніпропетровська	481481,4	19,20	102,3	100,1
Донецька	311993,2	12,44	102,2	89,1
Житомирська	44400,2	1,77	97,3	109,5
Закарпатська	23861,9	0,95	104,6	100,3
Запорізька	211238,2	8,42	103,2	106,2
Івано-Франківська	71160,9	2,84	110,0	112,0
Київська	114297,4	4,56	100,4	110,3
Кіровоградська	29574,0	1,18	101,7	105,5
Луганська	22846,6	0,91	82,0	69,0
Львівська	100229,1	4,00	101,4	106,0
Миколаївська	58187,5	2,32	102,6	101,5
Одеська	58166,5	2,31	91,8	112,2
Полтавська	186759,6	7,44	101,4	98,9
Рівненська	37645,7	1,50	95,3	109,3
Сумська	48004,2	1,91	110,4	101,7
Тернопільська	21791,6	0,87	98,3	108,5
Харківська	190358,2	7,59	101,9	106,1
Херсонська	28744,4	1,15	99,8	103,2
Хмельницька	42746,9	1,70	95,2	101,6
Черкаська	70242,2	2,80	101,9	99,1
Чернівецька	15479,3	0,62	105,5	106,7
Чернігівська	35997,1	1,44	98,7	96,5
м. Київ	195371,4	8,85	97,8	95,8

Згорнення промислового виробництва негативно позначається на експортному потенціалі країни. Частка експорту промислової продукції у валовому внутрішньому продукті становить близько 40%, однак значну частину в його структурі займає сировина. В структурі всього експорту товарів та послуг у 2017 р. частка продукції промисловості складала 61%, в тому числі продукція переробної промисловості – 52% [10]. Більшість експортованої продукції має низьку частку доданої вартості, що не сприяє економічному зростанню та добробуту.

Порівняння динаміки промислового виробництва з іншими європейськими країнами показує, що Україна суттєво відстає. Для порівняння взяли одну розвинену країну – Німеччину, яка мала стабільні темпи зростання впродовж останніх 5 років. Така динаміка характерна для більшості розвинених європейських країн. Болгарія, Польща і Латвія – це постсоціалістичні країни, які раніше не мали високо-розвинутої промисловості, а нині, забезпечують досить стабільний і динамічний її розвиток. Найбільш успішний розвиток промисловості має Польща, темпи зростання якої суттєво перевищують інші країни.

Таблиця 4

Темпи приросту (зниження) промислової продукції в Україні та окремих європейських країнах (% до попереднього року) [11]

Країна	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Україна	12,0	-4,3	-10,1	-13,0	2,8	0,4	1,6
Болгарія	2,0	-0,1	1,8	2,9	2,7	3,4	1,1
Польща	11,2	2,3	3,5	4,8	2,8	6,6	5,9
Латвія	14,9	-0,8	-1,1	3,6	5,4	8,4	1,5
Німеччина	11,2	-0,1	1,3	1,4	1,3	2,8	1,0

Висновки. Проведений аналіз показав, що промисловий комплекс України знаходиться в стані занепаду. Стагнація промислового розвитку України обумовлена низкою чинників. Ключовими проблемами є: високий ступінь зношеності основних засобів, який становить майже 70%; використання неефективних бізнес-моделей, методів організації бізнесу; поширеність застарілих технологій, які обумовлюють надвисокі затрати ресурсів, значну енергоємність виробництва; недостатньо розвинутою є промислова інфраструктура; слабка включеність вітчизняних підприємств у глобальні ланцюжки створення доданої вартості продукції; недостатнє використання інформаційно-комунікаційних платформ і технологій в організації діяльності промислових підприємств.

Унаслідок технологічної відсталості вітчизняного промислового комплексу частка виробництва із використанням високих та середньовисоких технологій у структурі ВДВ промисловості удвічі поступається цьому показнику в країнах ЄС. Слабкий взаємозв'язок промислового виробництва з наукою та занепад галузевої науково-дослідного сектору обумовлюють стагнацію інноваційної діяльності, свідченням чого є надто низький рівень використання новітніх технологій та їх упровадження у виробничі процеси. В умовах обмеженості фінансових ресурсів сформувався низький рівень наукоємності ВВП України. Частка обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП поступово зменшувалася і досягла 0,5%, тоді як світовий і європейський рівень перевищує 2%. Стримуючим чинником для трансферу технологій і залучення інвестицій у високотехнологічні галузі є недосконалість сфери захисту об'єктів інтелектуальної власності та їх введення у господарський обіг. Отже, в умовах поширення п'ятого та переходу розвинених країн до шостого технологічного циклу збереження такої структури промисловості й експорту, рівня фінансування наукових і науково-технічних робіт обумовлюватиме безнадійне відставання розвитку України.

Викладене вище свідчить про неефективність державної промислової політики. Слід відзначити недостатню послідовність в її формуванні. Якщо в попередні роки владними структурами усвідомлювалася гостра потреба в забезпеченні розвитку промислового комплексу, то зараз промисловості не приділяється належна увага. В Цілях Сталого Розвитку (ЦРТ) України на період до 2030 року, підготовлених Міністерством економічного розвитку і торгівлі України у 2017 р., ставилося завдання забезпечення упродовж наступних 15 років реального зростання валового внутрішнього продукту щонайменше удвічі з одночасним підвищенням рівня зайнятості населення працездатного віку до 70%. При цьому провідну роль у виконанні цього завдання було відведено промисловості, яку передбачалося відродити шляхом створення та розвитку високотехнологічних конкурентоспроможних виробництв (шляхом від фундаментальної науки до виробництва й обслуговування). Мало бути забезпечено сприяння прискореному розвитку високо- та середньо-високотехнологічних секторів переробної промисловості, які формуються на основі використання ланцюгів «освіта – наука – виробництво» та кластерного підходу за напрямками: розвиток інноваційної екосистеми; розвиток інформаційно-телекомунікаційних технологій (ІКТ); застосування ІКТ в АПК, енергетиці, транспорті та промисловості; високотехнологічне машинобудування; створення нових матеріалів; розвиток фармацевтичної та біоінженерної галузей [12].

У квітні 2018 р. Міністерством економічного розвитку було розроблено проект Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2025 року, який пройшов громадське обговорення. В цьому документі було систематизовано ключові проблеми розвитку промисловості, які потребують розв'язання, та визначено завдання і міжгалузеві пріоритети промислової політики країни у середньостроковій перспективі, такі як: 1) модернізація та зростання промислового виробництва; 2) регіональний розвиток промисловості; 3) підвищення ресурсоефективності промисловості [13]. Проект Стратегії хоч і мав недоліки, проте в цілому визначив основні вектори розвитку промисловості та механізми їх досягнення, однак він не був остаточно схвалений, тому не було забезпечено його реалізацію.

Слід відзначити, що в Програмі діяльності Уряду 2019 року відсутні чіткі стратегічні орієнтири щодо розвитку промисловості, яка є системоутворюючою сферою національної економіки та яка забезпечує її прогресивний розвиток. Без створення умов для відродження промисловості на інноваційній основі будь-які плани щодо економічного зростання та підвищення добробуту населення є мало обґрунтованими.

Пріоритетом державної політики має бути забезпечення неоіндустріального розвитку країни на основі розбудови і реалізації нової промислової політики. Вона має включати такі пріоритетні напрями забезпечення промислового розвитку:

- розробка і реалізація стратегії промислового розвитку на основі галузевих довгострокових прогнозів з урахуванням світових тенденцій їх розвитку. Доцільно доопрацювати і схвалити проект Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2025 року та розробити систему заходів щодо її реалізації;

- створення умов для широкого впровадження інновацій у промисловості шляхом вдосконалення системи наукового та освітнього забезпечення розвитку промисловості. Фахівці відзначають, що необхідно відродити ланку галузевої науки, що сьогодні майже ліквідована, створити національний науковий центр розвитку промисловості та систему його філіалів по комплексу галузей, на які покласти завдання розробки стратегічних і технологічних прогнозів [4];

- розробка ефективних механізмів стимулювання збільшення інвестицій у промисловість за рахунок власних джерел, бюджетних витрат, запозичених коштів та іноземних інвестицій. Розробити і реалізувати програми дешевих кредитів для довгострокових інвестиційних проектів. Доцільно створити спеціальний фонд розвитку промисловості;

- забезпечення кращої взаємодії та співпраці суб'єктів господарювання у промисловості шляхом формування вертикально і особливо горизонтально інтегрованих структур-корпорацій, об'єднань, холдингів, кластерів, кластерів, здатних об'єднати можливість багатьох підприємств, залучити до співпраці малі і середні підприємства, що дає змогу досягти значного синергічного ефекту;

- зменшення економічного тиску на виробників промислової продукції шляхом оптимізації оподаткування, своєчасного відшкодування податку на додану вартість, регулювання тарифів на послуги енергетичних і транспортних монополій, які обслуговують підприємства промисловості;

- забезпечення гармонізації вітчизняної нормативної бази з міжнародними стандартами, що сприятиме розвитку міжнародного співробітництва і торгівлі, забезпечення державної підтримки експортерів,

сприяння розширенню ринків збуту вітчизняної продукції.

Список використаних джерел

1. Промисловість України 2014-2016: невикористані можливості, шляхи відновлення, модернізації та сучасної розбудови: наукова доповідь / редкол.: О.І. Амоша, І.П. Булеев, Ю.С. Залознова; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2017. 554 с.
2. Промисловість України – 2016: стан та перспективи розвитку: наук.-аналіт. доповідь / О.І. Амоша, І.П. Булеев, А.І. Землянкін, Л.О. Збаразька, Ю.М. Харазішвілі, В.П. Антонюк та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2017. 120 с.
3. Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку: монографія / [В.П. Вишневецький, О.В. Вієцька, О.М. Гаркушенко, С.І. Князев, О.В. Лях, В.Д. Чекина, Д.Ю. Череватський]; за ред. акад. НАН України В.П. Вишневецького; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 192 с.
4. Залознова Ю.С. Проблеми формування неіндустріальної моделі розвитку промисловості в Україні. *Науковий вісник Полісся*. 2018. Т. 1, №1(13). doi: 10.25140/2410-9576-2018-1-1(13)-115-122
5. Новицький В. Промисловість: шлях виходу з кризи. *Дзеркало тижня*. 2016. №12 (1087).
6. Індеси промислової продукції за видами діяльності за 2013-2018 роки. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Інноваційна діяльність промислових підприємств у 2017 році. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
8. Промисловість України у 2010-2015 роках: статистичний збірник. Державна служба статистики України. Київ, 2016. 382 с.
9. Промислове виробництво у 2018 році. Експрес випуск. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
10. Експорт товарів за видами економічної діяльності у 2017 році. Статистична інформація. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
11. Статистичний щорічник України за 2018 рік. Державна служба статистики України. Київ, 2019. 482 с.
12. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь 2017 / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
13. Про схвалення Стратегії розвитку промислового комплексу України на період до 2025 року. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT4284.html.

References

1. Amosha O.I., Bulieiev I.P., Zaloznova Yu.S. (Eds.). (2017). *Promyslovist Ukrainy 2014-2016: nevykorystani mozhlyvosti, shliakhy vidnovlennia, modernizatsii ta suchasnoi rozbudovy* [Industry of Ukraine 2014-2016: Unused Opportunities, Ways of Restoration, Modernization and Modern Development]. Kyiv, Institute of Industrial Economics NAS of Ukraine [in Ukrainian].

2. Amosha O.I., Bulieiev I.P., Zemliankin A.I., Zbarazka L.O., Kharazishvili Yu.M., Antoniuk V.P. et al. (2017). *Promyslovist Ukrainy – 2016: stan ta perspektyvy rozvytku* [Industry of Ukraine – 2016: state and prospects of development]. Kyiv, Institute of Industrial Economics NAS of Ukraine [in Ukrainian].

3. Vyshnevskiy V.P., Vietska O.V., Harkushenko O.M., Kniaziev S.I., Liakh O.V., Chekina V.D., Cherevatskyi D.Yu. (2018). *Smart-promyslovist v epokhu tsyfrovoy ekonomiky: perspektyvy, napriamy i mekhanizmy rozvytku* [the Smart Industry in the Digital Economy: Perspectives, Directions and Mechanisms for Development]. Kyiv, Institute of Industrial Economics NAS of Ukraine [in Ukrainian].

4. Zaloznova Yu.S. (2018). *Problemy formuvannia neoindustriialnoi modeli rozvytku promyslovosti v Ukraini* [Problems of formation of neo-industrial model of industrial development in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Polissia – Polesie Scientific Bulletin*, Vol. 1, No.1 (13) [in Ukrainian]. doi: 10.25140/2410-9576-2018-1-1(13)-115-122

5. Novytskyi V. (2016). *Promyslovist: shliakh vykhodu z kryzy* [Industry: the way out of the crisis]. *Dzerkalo tyzhnia – The mirror of the week*, 12 (1087) [in Ukrainian].

6. Indeksy promyslovoi produktsii za vydamy diialnosti za 2013-2018 roky [Industrial production indices by types of activity for 2013-2018]. *ukrstat.gov.ua*. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].

7. Innovatsiina diialnist promyslovykh pidpriemstv u 2017 rotsi [Innovation activity of industrial enterprises in 2017]. *ukrstat.gov.ua*. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].

8. *Promyslovist Ukrainy u 2010-2015 rokakh: statystychnyi zbirnyk* [Industry of Ukraine in 2010-2015: statistical compilation]. (2016). Kyiv, State Statistics Service of Ukraine [in Ukrainian].

9. *Promyslove vyrobnytstvo u 2018 rotsi. Ekspres vypusk* [Industrial production in 2018. Express release]. *ukrstat.gov.ua*. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].

10. *Ekспорт tovariv za vydamy ekonomichnoi diialnosti u 2017 rotsi. Statystychna informatsiia* [Exports of goods by type of economic activity in 2017. Statistical information]. *ukrstat.gov.ua*. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].

11. *Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy za 2018 rik* [Statistical Yearbook of Ukraine for 2018]. (2019). Kyiv, State Statistics Service of Ukraine [in Ukrainian].

12. *Tsili Staloho Rozvytku: Ukraina. Natsionalna dopovid 2017* [Sustainable Development Goals: Ukraine. National Report 2017]. *Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine. un.org.ua*. Retrieved from http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf [in Ukrainian].

13. *Pro skhvalennia Stratehii rozvytku promysloвого kompleksu Ukrainy na period do 2025 roku* [On approval of the Strategy of development of the industrial complex of Ukraine for the period up to 2025]. *ligazakon.ua*. Retrieved from http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT4284.html [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 30.10.2019

Прийнято до друку 19.12.2019

Формат цитування:

Миценко І. М. Проблеми промислового комплексу України та державна політика щодо його розвитку. *Вісник економічної науки України*. 2019. № 2 (37). С. 88-92. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).88-92](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).88-92)

Mutsenko I. M. (2019). Problems of the industrial complex of Ukraine and the state policy of its development. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2 (37), pp. 88-92. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).88-92](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).88-92)